

fortsatte på den måde og alle var som Danmark, var alliancen i fare.

Hr. Svend Auken bemærkede jo selv på sit gruppemøde, i 1988 var det vel, at det kunne betyde, at Danmark måtte forlade NATO, hvis man fortsatte den politik. Det var det, det handlede om.

Jeg er da glad for, at vi stod fast på alliancen, og at det viste sig, at præcis alliancefællesskabet – også efter Gorbatsjovs opfattelse – betød, at Sovjetunionen ikke kunne følge med og måtte smide håndklædet i ringet. Det synes jeg er godt for os alle sammen.

Vi talte om Baltikum. Altså, det var jo en drøm. Hvem havde troet, at hr. Mogens Lykkes toft eller hr. Niels Helveg Petersen eller hr. Svend Auken eller jeg dengang i slutningen af 1980'erne skulle få fornøjelsen af at bære Baltikum ind i vores fællesskab – og det var begge regeringer – og ende med, at vi kunne få landene som medlem af EU? Det var der ingen af os der kunne forestille os i midten af 1980'erne. Men det blev resultatet af det hele. Og jeg føler selv, at det, at vi stod fast over for Sovjetunionen, har været medvirkende til det.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Forholdet til Baltikum har jo været fremme her på det sidste i debatten. Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren, om han kan bekræfte, at da Sovjetunionen begyndte at falde fra hinanden under Gorbatsjov, fik de baltiske lande at vide af de danske socialdemokrater, at de skulle holde sig i ro. Lasse Budtz fortalte om de tætte forbindelser til de herskende kommunistpartier i Østeuropa, mens såkaldte højreorienterede antikommunister blev fordømt.

Jeg ved ikke, om udenrigsministeren har nogen erindring om det, men jeg vil da godt spørge, om ikke udenrigsministeren finder det lidt ejendommeligt, at disse utiltalende meldinger fra de danske socialdemokrater til de baltiske lande på det tidspunkt overhovedet ikke er omtalt i DIIS-rapporten.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Altså, jeg synes også godt, det kunne have været med, for det var jo et vigtigt slutspil. Men der er vi jo altså fremme ved, at fodnoteperioden er slut; vi er jo ovre i VKR-regeringen, vi er i perioden efter 1988, så da det alt sammen sker, er fodnoteperioden slut.

Men der var også andre socialdemokrater, som advarede imod det, Baltikum havde gang i, og som skrev kronikker, som advarede imod, at balterne gik for vidt. Og det har selvfølgelig også været ud fra de betragtninger, hr. Mogens Lykkes toft har nævnt: Hvem ville komme dem til undsætning, hvis de skulle slås ned? Og det er jo også rigtigt, for hvem ville være kommet dem til undsætning? Det skal man jo også have med ind i billedet.

Så det er rigtigt, at vi ønskede, at balterne kunne komme fri så hurtigt som muligt. Min vurdering var i 1989, at de skulle tage chancen, da den var der. Man anede ikke, hvornår den ville forsvinde igen. Og det har jo så også vist sig at være rigtigt.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Så vil jeg gerne spørge udenrigsministeren om noget helt andet. Jeg synes jo – fraset hr. Svend Aukens sådan personlige krænkelser – at man godt kan give hr. Svend Auken ret i, at de danske arkiver har været alt, alt for lukkede. Jeg vil spørge udenrigsministeren, om ikke det i og for sig var det, Folketinget forsøgte at råde bod på med vedtagelsen efter den sidste koldkrigsdebat – jeg mener, det var i januar 2004 – hvor det blev bestemt, at alle historikere, det vil sige alle, som havde en seriøs interesse i det, kunne få adgang til arkiverne.

Så har jeg et spørgsmål til: Finder udenrigsministeren det ikke besynderligt, at den PET-kommission – der er jo nemlig ikke bare to kommissioner eller koldkrigscentre i spil her, men der er faktisk tre – som blev nedsat i 1999, og som har siddet lige siden med lønnede historikere osv., har man intet hørt til? Er udenrigsministeren eller hans embedsmænd vidende om, hvorvidt der nogen sinde kommer noget ud af det arbejde? Der har foreløbig ikke været sådan antydning af hvid røg fra kontorerne, som kunne tyde på, at der var noget undervejs.

Kl. 19.15

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Nej, der er lavet den PET-undersøgelse, og den er i gang. Jeg synes da også, at den nu da snart må være færdig, de har siddet mange år med den. Så det skal da også bare være min appel, at PET-undersøgelsen ser at blive færdig, men selvfølgelig skal den jo også laves fagligt kvalificeret.